

TALLER DE CRONOFARMACOTERÀPIA APLICADA A RISC CARDIOVASCULAR

INTRODUCCIÓ

En el marc del segon mòdul del curs "Factors de risc cardiovascular i atenció farmacèutica en diabetis i dislipèmies per a farmacèutics comunitaris", hem volgut oferir la possibilitat d'ampliar el coneixement sobre la cronofarmacoteràpia aplicada a risc cardiovascular i obrir la inscripció tant a llicenciats en farmàcia com en medicina.

DIRECCIÓ

Comissió de Formació Continuada del COFIB.
Societat Espanyola de Farmàcia Comunitària. Delegació de Balears

COORDINACIÓ

Maria Antònia Febrer. Coordinadora de la Comissió de Formació Continuada del COFIB.

Bartomeu Oliver. President de la Delegació de Balears de SEFAC

Sonia Antich. Farmacèutica adjunta.

Francisca Maria Santandreu, Estila Artacho. Serveis Professionals del COFIB.

OBJECTIU

Fomentar l'adequada atenció al pacient hipertens, coneixent l'impacte de l'hora del dia en la que es prengui el medicament en l'efectivitat del tractament farmacològic.

DATES I HORARIS

12 d'abril de 2011. De 16 a 20 h.

HORES LECTIVES

4 hores

SEU

Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears. C / Volta de la Mercè, núm. 4. Palma de Mallorca.

PROGRAMA

Primera part, de 16 a 17:50 h.

1. Variabilitat circadiana de la pressió arterial (PA): Implicacions fisiopatològiques.
  - a. Factors associats a la regulació circadiana de la PA.
  - b. Associació entre l'alteració nocturna de la PA i dany orgànic.
  - c. Pressió arterial durant el descans nocturn i risc cardiovascular.
  - d. Prevalença de l'alteració nocturna de la PA. Grups de risc.

2. Cronoteràpia en la hipertensió arterial.
  - a. Definició i antecedents. Cronoteràpia amb aspirina.
  - b. Modulació del patró circadià de la PA. És possible?
    - i. Cronoteràpia amb IECA.
    - ii. Cronoteràpia amb BCC.
    - iii. Cronoteràpia amb ARA-II.
    - iv. Cronoteràpia amb altres antihipertensius.
    - v. Cronoteràpia en hipertensió resistent.

Coffee break, de 17:50 a 18:10 h.

Segona part, de 18:10 a 20 h.

3. Cronoteràpia en la reducció de risc cardiovascular: L'estudi MAPEC.
  - a. Llímit de diagnòstic d'hipertensió basats en risc cardiovascular.
  - b. Risc cardiovascular en funció del sexe.
  - c. Influència de la diabetis en els límits de diagnòstic d'hipertensió.
  - d. Individu "normotens no-dipper". Ha de ser tractat?
  - e. Influència de la cronoteràpia sobre el risc cardiovascular.
  - f. Influència del tipus d'antihipertensiu sobre el risc cardiovascular.
  - g. Cronoteràpia i risc cardiovascular en hipertensió resistent.
  - h. Cronoteràpia i risc cardiovascular en diabetis.
  - i. La corba J: Implicacions terapèutiques.

4. Projecte Hygia: Diagnòstic i valoració global de risc cardiovascular en funció del patró circadià de la pressió arterial ambulatoria.

PROFESSORAT

Dr. Ramon C. Hermida Domínguez. Catedràtic d'Universitat. Director del Laboratori de Bioenginyeria i Cronobiologia, Universitat de Vigo. President *Sociedad Española de Cronobiología Aplicada, Cronoterapia y Riesgo vascular* (SECAC).

ACREDITACIÓ

Sol·licitada l'acreditació a la Comissió de Formació Continuada de la Conselleria de Salut i Consum.

Per obtenir l'acreditació cal contestar correctament el 60% de les 5 preguntes de l'examen tipus test plantejades.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ

Departament Formació COFIB.

Tel. 971 22 83 32. E-mail: formacio@cofib.es

El període d'inscripció es mantindrà obert fins al 12 d'abril de 2011.
Assistència màxima: 35 persones

QUOTA D'INSCRIPCIÓ

Col·legiats del COFIB: 20 €

No col·legiats: 30 €

Col·legi Oficial de
Farmacèutics de les Illes Balears

BUTLLETÍ D'INSCRIPCIÓ FORMACIÓ CONTINUADA

Setembre 2010 / juny 2011

NOM DEL CURS:	
ASSISTENT/A.:	
DNI	
Nº COL·LEGIAT	
LLOC DE TREBALL:	
TITULACIÓ:	
DOMICILI:	
POBLACIÓ – CODI POSTAL	
TELÈFON:	
E-MAIL	
NOM DEL COL·LEGIAT QUE REALITZA EL PAGAMENT	

Podeu trobar el butlletí d'inscripció a la pàgina www.cofib.es a l'àrea de formació COFIB, una vegada complimentat el podeu enviar a formacio@cofib.es o al fax 971228325.

Abonament d'inscripcions dels **NO COL·LEGIATS** s'efectuarà al Col·legi, o bé mitjançant transferència bancària al número de compte: **2100 0390 24 0200843318 de "la Caixa"**.

Signatura

e/la titular